

ปม“สจล.”ที่ปรึกษาโครงการริมฝั่งเจ้าพระยา “177ศิษย์เก่าสถาบันฯ”&“ผู้บริหาร”ใครเข้าใจผิด??

สัปดาห์ก่อนเขียนเรื่องฝ่ายประชาสัมพันธ์ “โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา” ได้แจ้งเรื่องที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในฐานะที่ปรึกษาโครงการได้ชูแนวคิดหลัก “เจ้าพระยาเพื่อทุกคน” (Chao Phraya for All) และกำหนดไทม์ไลน์ ในระยะเวลาดำเนินการ 210 วัน ต่อโครงการสำรวจ ออกแบบ และจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา 57 กม. และพื้นที่นาร่องสองฝั่งรวม 14 กม. จากสะพานพระราม 7 ถึงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า (ฝั่งตะวันออก ประมาณ 36 กม. ฝั่งตะวันตก ประมาณ 21 กม.)

สัปดาห์นี้ มีกลุ่มศิษย์เก่า สจล. ส่งจดหมายเปิดผนึกถึงอธิการบดี ขอให้ถอนตัวจากที่ปรึกษาโครงการริมฝั่งเจ้าพระยา กลุ่มที่ใช้ชื่อว่า “กลุ่มศิษย์เก่าคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.)” ได้ทำจดหมายเปิดผนึก ถึงฝ่ายบริหารสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) เพื่อคัดค้านการเป็นที่ปรึกษางานสำรวจ ออกแบบ และจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาของ สจล. และมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีรายชื่อผู้ร่วมลงนามคัดค้านจำนวน 177 คน

เนื้อหาในจดหมายระบุว่า การสำรวจเพื่อศึกษา ออกแบบโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ระยะทาง 57 กม. และพื้นที่นาร่องทั้งสองฝั่งรวม 14 กม. จากสะพานพระราม 7 ถึงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า ภายในกรอบระยะเวลา 7 เดือนตามแนวคิด “เจ้าพระยาเพื่อทุกคน” นั้น ปรากฏว่ามีกระแสคัดค้านเคลือบแคลง และวิพากษ์วิจารณ์การเข้ามารับงานของ สจล. อย่างกว้างขวาง และไม่มีทีท่าว่าจะคลี่คลายในทางที่ดีได้จากสถานการณ์ดังกล่าว ทางกลุ่มศิษย์เก่าฯ จึงมีความกังวลและห่วงใย ดังนี้

1. ความสุ่มเสี่ยงต่อการสูญเสียความน่าเชื่อถือของ สจล. ในฐานะสถาบันการศึกษา เนื่องจากโครงการไม่เคยเปิดเผยเป้าหมายที่ชัดเจน ทั้งๆ ที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งงบประมาณสูง และผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ที่มีความสำคัญหลายมิติ ทั้งทางประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ การเมืองระดับประเทศ แต่โครงการฯ แสดงออกถึงความต้องการเร่งด่วน ตลอดระยะเวลาหลายเดือนที่ผ่านมา ก็ยังไม่มีการนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับเป้าหมาย ทำให้สังคมตั้งคำถามถึงความโปร่งใส และไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความจำเป็นของโครงการ อีกทั้งไม่เคยมีการจัดเวทีสาธารณะที่เปิดเผยให้ประชาชนได้ร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จึงไม่ต่างจากการตั้งสถาบันฯ เข้าไปในความเล็งที่ชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือจะถูกส่งกลิ่นคลอได้

2. ความเสี่ยงต่อข้อครหาเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของคณะทำงาน อธิการบดี ดำรงตำแหน่งนายกวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์โดยตำแหน่ง จึงเป็นกรรมการโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์เจ้าพระยา ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานด้วย ดังนั้น การเข้าไปรับงานที่ปรึกษาด้วยชื่อ สจล. จึงเสี่ยงไม่ได้ที่จะทำให้สังคมตั้งคำถามถึงความโปร่งใส และจรรยาบรรณวิชาชีพ อีกทั้งยังมีแนวโน้มจะต้องจ้างบุคคล หรือเอกชนที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดของ สจล.เอง แม้ไม่มีผิดกฎหมาย แต่ลักษณะการดำเนินการเช่นนี้ย่อมทำให้สังคมเกิดความเคลือบแคลงว่า จะเป็นการนำชื่อสถาบันการศึกษาไปใช้เพื่อผลประโยชน์ส่วนบุคคลหรือไม่

3. ความสุ่มเสี่ยงต่อการสูญเสียความน่าเชื่อถือของ สจล. ในหมู่นักวิชาชีพ เพราะโครงการนี้เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ผลกระทบต่อทับซ้อน ในขณะที่ภาคประชาชนก็ยังไม่มีความเห็นเป็นผลสรุปชัดเจนในหมู่นักวิชาชีพ โดยเฉพาะสถาปนิก วิศวกรผังเมือง ก็ยังมีความเห็นแตกต่างอย่างชัดเจน ใน

สถานการณ์เช่นนี้ สจล.จึงควรวางตัวเป็นกลาง และระมัดระวังในการเข้าไปเป็นเครื่องมือของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ส่วนข้ออ้างว่า "แม่ สจล.ไม่ทำ ก็จะต้องมีสถาบันการศึกษาอื่นเข้ามาทำ" หรือ "งานลักษณะนี้ต้องมีคนไม่เห็นด้วยอยู่แล้ว" นั้น ก็ไม่อยู่ในวิสัยที่จะนำมาสร้างความชอบธรรมให้กับสถาบันฯ ในการรับงานภายใต้สถานการณ์ที่มีความน่าเชื่อถือเคลือบสงสัยเช่นนี้ได้

4. ความไม่น่าเชื่อถือของแนวทางการดำเนินโครงการฯ ของคณะทำงาน แม้มีการแถลงข่าวว่า โครงการฯ จะมีประโยชน์ต่อประชาชน ชุมชน และเมือง แต่แนวทางที่คณะทำงาน สจล.ได้เสนอต่อสังคม ยังไม่อาจเชื่อได้ว่า จะเกิดการรับฟังความคิดเห็นได้อย่างครอบคลุม เพียงพอต่อการตัดสินใจภายใต้กรอบเวลาที่บีบคั้น อาทิ การชี้แจงได้ว่า ให้ความสำคัญกับชุมชนโดยการลงพื้นที่วันละ 3 ชุมชนนั้น สะท้อนให้เห็นว่าผู้ดำเนินการยังขาดความเข้าใจพื้นฐานในความหมาย และกระบวนการของการสร้างการมีส่วนร่วมที่แท้จริงในโครงการสาธารณะเช่นนี้ สจล. ควรแสดงท่าทีให้เป็นบรรทัดฐานแก่สังคมบนความคิดที่ไม่มุ่งเน้นแต่เพียงการพัฒนาทางวิศวกรรม โดยละเอียด หรือหลีกเลี่ยงการทำความเข้าใจผลกระทบของโครงการที่มีต่อสังคมในมิติอื่นๆ รวมทั้งเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานของชนในสังคมด้วย

5. ความสุ่มเสี่ยงต่อการนำ สจล. เข้าไปมีส่วนร่วมในการผิดสัญญาประชาคม เนื่องจากข้อมูลปัจจุบัน การดำเนินการยังต้องเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่มีมาก่อนหน้า ซึ่งอาจกลายเป็นข้อกำหนดด้านรูปแบบ ขนาด และความสูงของโครงสร้างที่จะเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และยังไม่มียกเว้นว่าเส้นทางริมเจ้าพระยาจะไม่ถูกปรับไปใช้เส้นทางรถยนต์ในอนาคต แม้ในขณะนั้นรัฐบาลจะยืนยันว่า เป็นเส้นทางจักรยานก็ตาม แต่หากในวันข้างหน้าทางโครงการได้เปลี่ยนแปลงการใช้งานที่ต่างไปจากข้อตกลง และการประชาสัมพันธ์ต่อสังคม อาทิ การเพิ่มเส้นทางรถยนต์เข้าไปในโครงการนี้ด้วย ก็เท่ากับว่าคณะทำงานได้นำพา สจล. เข้าไปมีส่วนร่วมในการผิดสัญญาประชาคมด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ ความกังวลของกลุ่มศิษย์เก่า สจล. จึงไม่อาจเพิกเฉยต่อการกระทำที่สุ่มเสี่ยงต่อการทำลายชื่อเสียงและความเชื่อมั่นที่สังคมมีต่อ สจล.มาอย่างยาวนาน จึงมีมติ "คัดค้าน" การเป็นที่ปรึกษางานสำรวจ ออกแบบและจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และขอให้อธิการบดีได้พิจารณาทบทวนบทบาทในโครงการนี้ โดยหากยังไม่สามารถชี้แจงความคลุมเครือ ข้อสงสัยต่างๆ ของการดำเนินงานที่ สจล. เข้าไปมีส่วนร่วมครั้งนี้ให้แก่ประชาคม และสาธารณะได้เข้าใจ และเห็นด้วยได้ ก็ควรพิจารณา "ถอนตัว" จากโครงการดังกล่าวก่อนที่จะสร้างความเสื่อมเสีย ทั้งนี้ หากอธิการบดียังคงเดินทางโครงการต่อไป โดยไม่ฟังเสียงทัดทานในเจตตณณ์ที่ผิดแล้วทางกลุ่มฯ และศิษย์เก่าอีกจำนวนหนึ่งก็พร้อม และจำเป็นที่จะต้องยุติการให้การสนับสนุน สจล. ในทุกทางทันที

ต่อกรณีดังกล่าว "ศ.สุวัชรวิทย์ สุวรรณสวัสดิ์" อธิการบดี สจล. ได้มอบหมายให้ "อาจารย์อัญธิกา สวัสดิ์ศรีศรี" ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ในฐานะโฆษกโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ชี้แจงแทนว่า เนื้อหาในเจตตณณ์เปิดผนึกของศิษย์เก่าฯ อาจมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน เพราะการเป็นที่ปรึกษาให้กับโครงการของรัฐ ก็ถือว่าเป็นภารกิจของสถาบันการศึกษา ส่วนข้อสงสัยต่อโครงการ ก็อยากให้ออกมาคุยกับกลุ่มศิษย์เก่าฯ เข้ามาพูดคุยเพื่อความเข้าใจ

ดังนั้น การเข้าไปสืบบทบาทเป็นที่ปรึกษาโครงการนี้ของ สจล. เกิดขึ้นหลังผู้บริหารกรุงเทพฯ ตัดสินใจว่าจ้างสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้ร่วมกันเสนอ สำรวจ ศึกษา ออกแบบ และจัดทำแผนแม่บทพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา รวมถึงเปิดรับฟังความคิดเห็นประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ในกรอบระยะเวลา 7 เดือน โดยโครงการนี้จะนำร่องปรับปรุงภูมิทัศน์ 2 ฝั่ง รวม 14 กม. จากสะพานพระราม 7 ถึงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า

ทั้งนี้ เวทีรับฟังความคิดเห็น ในวันที่ 22 เม.ย.นี้ เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (EIA) ซึ่งต้องจัดทั้งสิ้น 3 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 จะเป็นการนำข้อมูลที่ได้ไปทบทวนโครงการและการพูดคุยกับชุมชนนำเสนอ ทั้งนี้คณะทำงานไม่มองที่จะสร้างถนนขนาด 19.5 เมตร และไม่ใช้งบประมาณก่อสร้างมากถึง 1.4 หมื่นล้านบาท หรือสร้างกำแพงสูง 3 เมตร อย่างแน่นอน คาดว่าปลายเดือน เม.ย. จะได้ต้นแบบไปเสนอกับชุมชน

ก่อนหน้านี้ นายสกุล ท่อโหนดยาน รองอธิการบดี สจล. ในฐานะผู้จัดการโครงการพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งเจ้าพระยา เปิดเผยว่า เตรียมเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นโครงการพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งเจ้าพระยาครั้งที่ 1 ในวันที่ 22 เม.ย.นี้ เวลา 09.00-12.00 น. ที่โรงแรมเอส.ดี.โอเวนิว ถ.ปิ่นเกล้า ซึ่งที่ผ่านมา ได้ศึกษาข้อมูลด้านศาสตร์ตลอดริมฝั่งเจ้าพระยาระยะทาง 57 กม. แล้ว และได้ส่งคณะทำงานสำรวจความต้องการของชุมชนในพื้นที่นำร่อง 14 กม. ตั้งแต่สะพานพระราม 7 ถึงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า โดยได้รับผลตอบรับในระดับดีมาก

จากโครงการดังกล่าว ทำให้สังคมสงสัยว่า เจตตณณ์ของ 177 กลุ่มศิษย์เก่าคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ที่ต้องการให้ฝ่ายบริหารถอนตัว "คัดค้าน" การเป็นที่ปรึกษางานสำรวจ ออกแบบ และจัดทำแผนแม่บท กับฝ่ายบริหาร สจล. ที่ต้องการเดินทางหลังจาก ผู้บริหาร กทม.ว่าจ้างด้วยงบประมาณของ กทม. วงเงิน 120 ล้านบาท และถือภารกิจของสถาบันฯ ตรงนี้ใครเข้าใจผิด ???.

เอกอัครราชทูตอิตาลี ประจำประเทศไทย ขอเชิญนักเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เข้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้